

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

TANKSTATION OUDE TREKWEG, HARLINGEN

JULI 2022

Locatie plangebied

1. INLEIDING

Door de EG Group is aan Bügelhajema adviseurs gevraagd een landschappelijk inpassingsplan te verzorgen voor de locatie aan de Oude Trekweg te Harlingen. Dit gebied is kadastraal bekend als Harlingen B 4223 en Harlingen B 4222 en heeft een totale oppervlakte van 16.302 m².

De basis voor de landschappelijke inpassing is het beeldkwaliteitsplan 'Perseverantiaterrein Harlingen'. Behalve een esthetische functie heeft de keuze van het beplantingssortiment ook een toegevoegde waarde op het gebied van o.a. verkoeling en versterking van de biodiversiteit.

legenda

- **plot** nieuwbouw indicatief
- parkeren indicatief
- fietspad
- terreininrichting
- gras en bomen
- sloot
- verhoogd talud gras en bomen

Plangebied is omringd door gras, een bomenrij en een watergang.

2. ANALYSE

Beeldkwaliteitsplan Persevantierrein

De inzet is om een representatief, stedelijk en samenhangend entreegebied te realiseren.

Daarvoor zal worden ingezet op drie 'bouwstenen':

- Een robuuste groenstructuur.
- Een samenhangende inrichting van de openbare ruimte
- Representatieve architectuur.

Groene kwaliteit

Het beeldkwaliteitsplan bestaat uit een stedenbouwkundig raamwerk waarin ook de beoogde groen-structuur is opgenomen. Dit raamwerk is verder uitgewerkt in dit landschappelijk inpassingsplan. Het raamwerk richt zich op een versterkte groenstructuur langs de Almenumerweg. Deze weg wordt aan weerszijden begeleid door bomen in een brede groene berm. Door aan de zuidzijde de berm deels verhoogd aan te leggen zal het zicht op de geplande parkeerplaatsen niet domineren.

Dwars op de Almenumerweg worden de uitgeefbare deelgebieden [plots] gescheiden door groene wiggen. De wiggen met bomen en gras sluiten aan op de berm van de doorgaande weg en vormen daarmee een robuuste structuur.

Op deze manier worden er kamers gevormd waarbinnen er ruimte is voor de bouwwerken en parkeerplaatsen. Het plangebied wordt begrenst door een groen talud en bomen langs de Almenumerweg. Groene wiggen ordenen de verschillende functies en vormen de aanzet tot een groene terreininrichting. Op het terrein zal relatief veel infrastructuur nodig zijn en parkeerplaatsen. Reden temeer om de onverharde delen groen in te richten. Daarnaast de aanbeveling om de parkeerplaatsen in het midden te voorzien van grasroosters en eventueel af te schermen met hagen. De parkeerplaatsen tegen de gebouwen en bij het tankgedeelte kunnen worden vergroend door een meer dichte waterdoorlatende bestrating of grasroosters gevuld met grind/split.

Ontwerpprincipes

Uit het beeldkwaliteitsplan komen de volgende 2 ontwerpprincipes naar voren:

Erfafscheidingen: De groenstructuur uit het raamwerk vormt de begrenzing van de uitgeefbare kavels. De inrichting van het terrein sluit hier op aan.

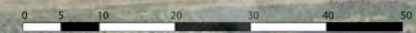
Parkeren: Parkeren zoveel mogelijk uit het zicht en ingebed in het groen door bijvoorbeeld af te schermen met hagen. Positie en omvang zoals aangegeven in het raamwerk is richtinggevend. Echter dienen deze hagen wel toegevoegde waarde te hebben.

Met de landschappelijke inpassing is tevens rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Presentatie van het tankstation gericht op de Ovatonde en Almenumerweg
- Zicht op het plangebied vanaf de Almenumerweg;
- Groene afscherming met beplanting aan de zuidzijde (achterzijde van het plangebied);
- Gebruik van gebiedseigenbeplanting, rekening houdend met de ondergrond (klei);
- Rekening houden met zeewind bestendige soorten;
- Aansluiten op bestaande groenstructuren in de omgeving;
- Vergroten biodiversiteit door robuuste landschapselementen en extensief maaibeheer

Plankaart.

BügelHajema
 Natuur en Landschap

Bomenweide met onderbeplanting	Solitaire bomen	Water	Kruidenrijk grasland	Bomenrij
Hagen	Struweelzone	Bestaande watergangen	Talud	

3. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

In het ontwerp wordt het gebied aangezien als een markante zichtlocatie direct gelegen tussen enerzijds de ovatonde aan de noordwest zijde, en de rotonde aan de oostzijde. Het plangebied wordt gemarkeerd door vier groene wiggen.

Aan de oostzijde bevindt een groene wig langs de Grensweg / F. Domela Nieuwenhuisstraat. Dit is een belangrijke verbinding tussen de woonwijken in het oosten en de bedrijven in het noorden die rond het Harinx-makanaal en de Harlinger trekvaart zitten. Ten zuiden van de spoorlijn (de F.Domela Nieuwenhuis-straat) is voornamelijk woningbouw aanwezig. Deze groene wig krijgt vorm door middel van een bomenweide met onderbeplanting. Ook de groene wiggen in midden van het plangebied worden vormgegeven door een bomenweide met onderbeplanting.

De groene wig aan de westzijde van het plangebied wordt ingevuld door middel van een solitaire (onderbroken) bomenrij met lindes en eiken. De bomen staan minimaal 12-15 meter uit elkaar. Deze bomenrij sluit aan op de bestaande beplanting aan de noordzijde van het plangebied.

Groene wiggen; bomenweide met onderbeplanting

In het voorjaar kunnen de groene wiggen dienen als een nestelplaats en in de zomer en najaar een voederplaats voor vogels. Dit draagt bij aan de biodiversiteit en zorgt voor verkoeling. Door hoogteverschil aan te brengen in het struweel ontstaat er door de schaduwwerking van de beplanting ook een diversiteit in het bodemleven. Gevarieerd struweel die verspreid in de tijd bloeien en later in het jaar vruchten dragen, zijn aantrekkelijk voor insecten en vogels. Ook voor wilde bijen vormt struweel - vooral vroeg in het seizoen - een belangrijke aanvullende nectar- en stuifmeelbron.

Bomen worden verspreid in het midden aangeplant en de heesters worden als onderbegroeiing en aan de randen aangeplant. Zo wordt het principe boom-zoom-mantel vegetatie toegepast, waarbij de beplanting niet volledig dicht wordt gezet. Zo blijven er nog zichtlijnen door het plangebied heen gewaarborgd. Anderzijds biedt het nog steeds bescherming en voedsel en draagt zo bij aan versterking van de biodiversiteit.

Na ongeveer 5 jaar zal het aangeplante struweel als onderbegroeiing meer gesloten raken, de takken raken elkaar. Waar nodig kan gesnoeid worden. Dit snoeiwerk bestaat voornamelijk uit het weghalen van takken die problemen geven.

Talud

Aan de noordzijde is de entree van het tankstation, aansluitend op de ovatonde. Ook is er een ontsluiting verderop aan de Almenumerweg. De Almenumerweg krijgt een representatief karakter waarbij bomen en beplanting de weg begeleiden.

Hier zijn al een flink aantal bomen (eik en linde) aangeplant. Tevens wordt een lager talud (1,5 meter hoogte) aangeplant om het zicht op de auto's te ontnemen. Hierbij is het van belang dat bij de aanleg van de grondwal de kroonprojectie van de bomen niet wordt aangetast, om mogelijke boomsterfte te voorkomen. Het plangebied blijft op deze wel manier wel zichtbaar, maar auto's worden aan het zicht onttrokken. Aan de kant van de rotonde is er geen talud aanwezig, maar wordt er een solitaire bomenrij aangeplant waarbij de bomen 12-15 meter uit elkaar staan.

Struweelelementen

Aan de zuidzijde van het plangebied zijn pluksgewijze struweelzones van minimaal 4 á 5 meter breed een waardevolle toevoeging aan de bestaande watergang i.c.m. met de 3 nieuwe zones voor waterberging. Ook kunnen op deze manier wachtende auto's en bebouwing (gedeeltelijk) aan het zicht worden onttrokken. Het aanplanten van het struweel wordt hier volgens het principe 'boom-zoom-mantel vegetatie' opgebouwd. Zo ontstaat in deze zone een ecologisch waardevol landschappelijk element.

Het struweel bestaat uit soorten die op het moment dat ze te hoog worden, kunnen worden teruggezet tot vlak boven de grond. Dit kan bijvoorbeeld eens per 3-5 jaar in het winterseizoen worden gedaan. Als dit gefaseerd (niet alles tegelijk) gebeurt, blijft er continu begroeiing aanwezig dat broedmogelijkheden en zangposten aan vogels biedt.

Een mengsel van soorten zoals o.a. wilde bosrank, egelantier, wollige sneeuwbal en japanse kardinaalsmuts kan hier worden toegepast, zie hiervoor ook de sortimentslijst.

Kruidenrijk grasland

Het grasland binnen de ontwikkeling wordt beplant met inheems kruidenrijk gras, passend bij de bodemsoort. Het basisbeheer is 2 keer per jaar maaien en oogsten/afvoeren van de opbrengst. Dit beheer is vooral op de flora gericht. De bodem verschraalt en bloemen krijgen meer kans. Kruidenrijk gras bevat veel soorten planten die op hun beurt voedsel vormen voor veel verschillende soorten ongewervelden. Tevens vindt geen schadelijke drijfmestbemesting of toepassing van chemische bestrijdingsmiddelen plaats.

Het mengsel dat kan worden gebruikt is bijvoorbeeld G2, Cruydhoeck. Dit mengsel wordt ook gebruikt op de ovatonde. Cruydhoeck heeft aangegeven dat er ook een speciaal H1 (Harlingen) mengsel kan worden samengesteld. De bloemen in het mengsel sluiten dan het beste aan bij de aanwezige bloemenweides in de omgeving van Harlingen. Aan het mengsel kunnen ook bloemen worden toegevoegd die extra vlinders en bijen aantrekken.

Gefaseerd maaibeheer

Bij gefaseerd maaibeheer wordt een deel van het grasland niet gemaaid. Dat kan aan de rand zijn of een vlek midden in het perceel. Bij een volgende maaibeurt in hetzelfde jaar, laat je best op dezelfde plaats de vegetatie staan. Zodanig dat er een deel van het grasland een volledig jaar niet wordt gemaaid. Het jaar daarop kies je een ander deel, anders krijg je een ruigte. Gefaseerd maaien is zeer belangrijk voor insecten.

Ook ruigtes moet je zeker gefaseerd maaien. Als je een ruigte om de 3 jaar maait kan je bijvoorbeeld elk jaar 1/3 maaien. Zo blijft er altijd 2/3 staan voor de fauna

Parkeerplaatsen

Om extra (hittestress)maatregelen te nemen worden parkeerplaatsen uitgevoerd in halfverharding.

3. BEPLANTINGSSORTIMENT: OVERZICHT

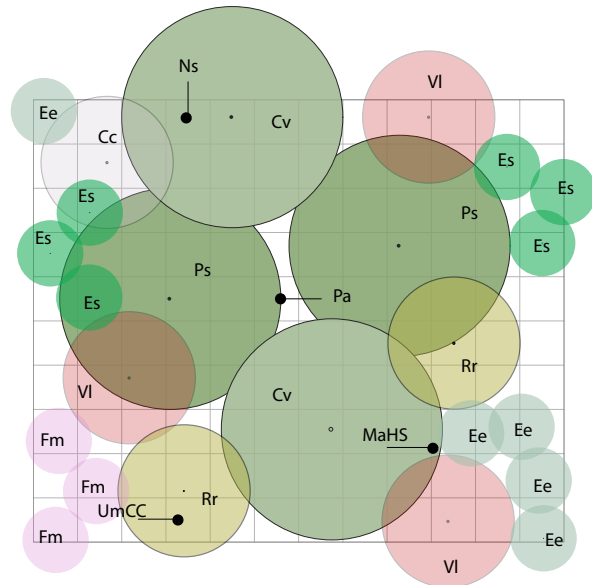
Zonering	Nederlandse naam	Latijnse naam	Afkorting	Hoogte	Bloeitijd	Bloei	Herfskleur	Samenstelling
0.0 bestaande bomenrij incl. nieuw talud)								
behouden en versterken								
	Hongaarse eik	Quercus frainetto	Qf	20-25m	mei	geel	geel	
	Krimlinde	Tilia x europea 'Euclora'	TeE	15-20m	juni-juli	geel	geel/oranje	
1.0 Groene wiggen								
Bomen								
	Veldesdoorn	Nyssa sylvatica	Ns	15-25m	april - mei	groen	oranje/rood	
	Beverboom	Magnolia acuminata 'Heaven Scent'	MaHS	6-8m	april-mei	roze	geel/bruin	
	Iep	Ulmus minor 'Cloud Corky'	UmCC	15-20m	maart	rood	geel	
	Wittte abeel	Populus alba	Pa	15-20m	maart-april	wit/roze	geel	
	Veldesdoorn	Acer campestre 'Queen Elizabeth'	AcQE	6-12m	mei	geel/groen	geel	
Heesters	Japane kardinaalsmuts	Euonymus japonicus	Ej	2m	mei-juni	roze	groen / rood	15%
	Olijfwilg	Eaeagnus ebbingei	Ee	1,5m-2m	september-oktober	wit	groen	10%
	Sleedoorn	Prunus spinosa	Ps	3-4m	april-mei	wit	geel/oranje	10%
	Egelantier	Rosa rubiginosa	Rr	2-3m	juni-juli	roze/rood	groen/geel	5%
	Wilde bosrank	Clematis vitalba	Cv	4m	juni-september	wit	groen	10%
	Grote lampenpoetser	Fothergilla major	Fm	1-3m	april-mei	wit	groen/rood	10%
	Pruikenboom	Cotinus coggygria	Cc	3-5m	mei-juli	geel	geel/oranje	10%
	Chinese muntstruik	Elsholtzia stauntonii	Es	1,5m	september-oktober	paars/roze	groen	15%
	Wollige sneeuwbal	Viburnum lantana	VI	2,5-4m	mei-juni	wit	groen / rood	15%
2.0 Hagen								
	Haagbeuk	Carpinus betulus	Cb	1m		groen		6 stuks / m ²
3.0 Solitaire bomen als accent								
3.1	Bijenboom	Tetradium danielii	Td	8-10m	juli-augustus	wit	geel	
3.2	Amerikaanse es	Fraxinus americana 'Autumn Applause'	FaAA	10-12m	april-mei	groen	oranje/rood	
3.3	Linde	Tilia cordata	Tc	20-25m	juni-juli	geel	geel	
3.4	Turkse eik	Quercis cerris	Qc	20-25m	mei	geel	geel/bruin	
4.0 pluksgewijs struweel								
Bomen								
	Bijenboom	Tetradium danielii	Td	8-10m	juli-augustus	wit	geel	
	Veldesdoorn	Acer campestre 'Queen Elizabeth'	AcQE	6-12m	mei	geel/groen	geel	
	Beverboom	Magnolia acuminata 'Heaven Scent'	MaHS	6-8m	april-mei	roze	geel/bruin	
Heesters	Portugese laurier	Prunus lusitanica	Pl	4,5-6m	juni-juli	wit	groen	15%
	Tweestijlige meidoorn	Crataegus laevigata	Cl	5m	mei	wit	geel/oranje	20%
	Grote lampenpoetser	Fothergilla major	Fm	1-3m	april-mei	wit	groen/rood	10%
	Pruikenboom	Cotinus coggygria	Cc	3-5m	mei-juli	geel	geel/oranje	10%
	Chinese muntstruik	Elsholtzia stauntonii	Es	1,5m	september-oktober	paars/roze	groen	20%
	Wollige sneeuwbal	Viburnum lantana	VI	2,5-4m	mei-juni	wit	groen / rood	10%
	Egelantier	Rosa rubiginosa	Rr	2-3m	juni-juli	roze/rood	groen/geel	15%
5.0 Kruidenrijk grasland								
	Bijvoorbeeld G2 Cruydhoeck						0,5 gram per m ²	100%
6.0 Bomenrij westzijde								
	Hongaarse eik	Quercus frainetto	Qf	20-25m	mei	geel	geel	
	Krimlinde	Tilia x europea 'Euclora'	TeE	15-20m	juni-juli	geel	geel/oranje	

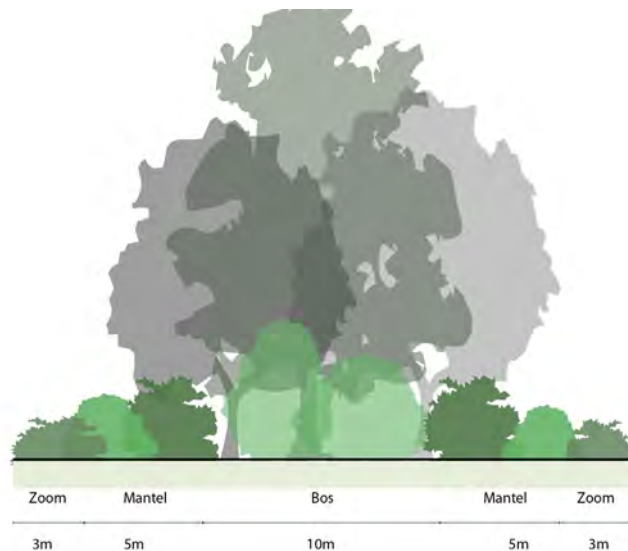
Zonering

4. BEPLANTINGSPRINCIPES

1.0 Groene wig

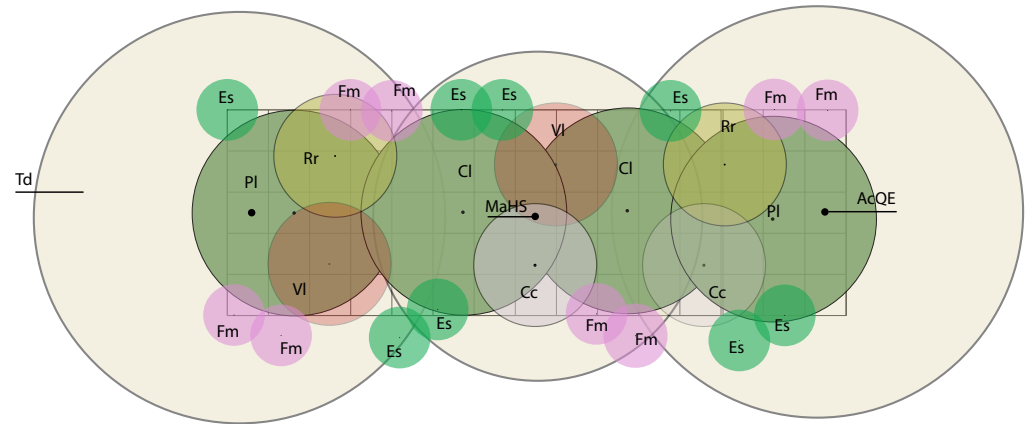

Principe uitsnede 12x10 meter voor de bomenweide met onderbeplanting. Dit landschapselement wordt met het boom-zoom-mantel principe opgebouwd. De dichtheid is lager zodat er zicht blijft op het plangebied.

Principe doorsnede groene wig

4.0 Pluksgewijs struweel

Principe uitsnede 15x5 meter voor het pluksgewijs struweel aan de zuidzijde.

5. BEPLANTINGSSORTIMENT: BOMEN EN HAGEN

Bijenboom - www.vdberk.nl

Iep - www.vdberk.nl

Haagbeuk - www.haagplanten.net

5. BEPLANTINGSSORTIMENT: BOMEN EN HAGEN

Zwarte tuledoboom - vdberk.nl

Linde - vdberk.nl

5. BEPLANTINGSSORTIMENT: BOMEN EN HAGEN

Turkse eik - www.vdberk.nl

Beverboom - ebben.nl

Amerikaanse es - vdberk.nl

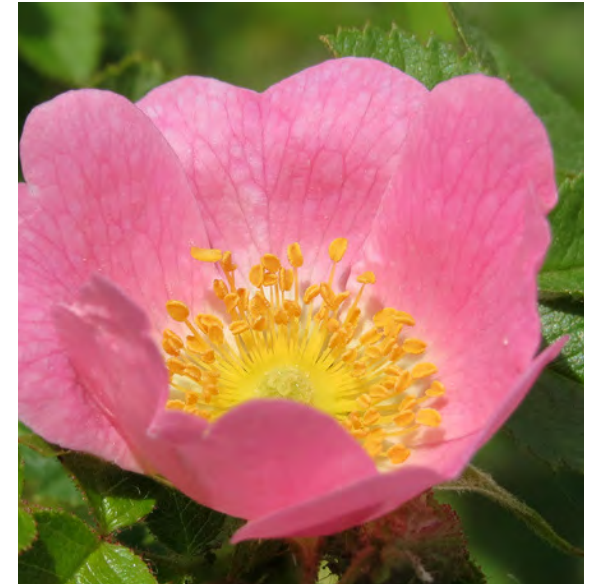
5. BEPLANTINGSSORTIMENT: HEESTERS

Sleedoorn - www.ebben.nl

Sneeuwbal - www.ebben.nl

Egelantier - www.ebben.nl

Japanse kardinaalsmuts - www.tuinplant.nl

Olijfwilg - www.haagplanten.net

5. BEPLANTINGSSORTIMENT: HEESTERS

Grote lampenpoetser

Pruikenboom - www.denmulerboomteelt.nl

Chinese muntstruik - www.appeltern.nl

Wollige sneeuwbal - www.hovenier.nl

Wilde bosrank - www.appeltern.nl

Colofon

Juli 2022

BügelHajema Adviseurs
Utrechtseweg 7
3811 NA Amersfoort
T 033 465 65 45
E info@bugelhajema.nl
I www.bugelhajema.nl

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving